

Finanšu vadība, kas virza uzņēmuma attīstību

2/43/23

Kapitāla tirgus un grāmatvedības konsultāciju nodaļas vadītāja, PwC Latvija
Ieva Grabe

Risku vadības un revīzijas nodaļas direktors, PwC Latvija
Kaspars Mitriķis

Jau kopš 2020. gada uzņēmumiem nākas pielāgoties mainīgajai uzņēmējdarbības videi, kurā aizvien tiek piedzīvoti dažādi satricinājumi. Kļuvis skaidrs, ka jebkuram uzņēmumam īpaši svarīga ir spēja efektīvi reaģēt uz mainīgajiem apstākļiem.

Šie apstākļi ir arī paātrinājuši izmaiņas dažādos uzņēmumu iekšējos procesos un darba organizācijā, tostarp finanšu funkcijas nodrošināšanā uzņēmumos. Tai jāspēj ātri izvērtēt dažādus scenārijus un jāatbalsta lēmumu pieņemšana uzņēmuma attīstībai. Ir pastiprinājusies nepieciešamība pārveidoties un pielāgoties jaunajai pasaulei, kurā ir nepieciešamas jaunas prasmes, uzvedība un darba metodes.

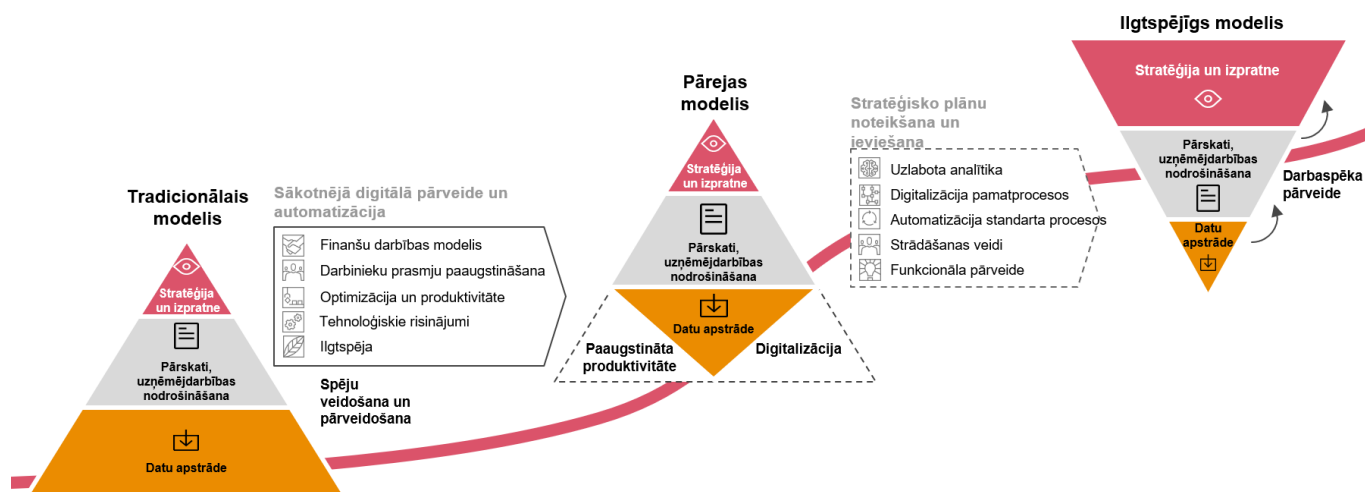
Efektīvāka un vērtīgāka finanšu funkcija

Tradicionālajā modelī uzņēmuma finanšu funkcijas loma ir atbalstīt biznesu, visvairāk laika veltot darījumu apstrādei un dažādu atskaišu sagatavošanai.

Turpretī ilgtspējīgs modelis paredz finanšu vadītāju būtisku iesaisti stratēģiskā līmeņa jautājumos, atbalstot uzņēmuma vadītājus lēmumu pieņemšanā, izmantojot reāllaika datus un atstājot datu apstrādi un pārskatu sagatavošanu automatizēto rīku ziņā.

Efektīva finanšu funkcija uzņēmumā

Moderna finanšu funkcija nodrošina efektīvu informācijas apstrādi un tās atbilstību, kā arī veicina biznesa stratēģisko attīstību.

Ilgtspējīga finanšu funkcija nodrošina darījumu efektīvu apstrādi un atbilstību, kā arī stratēģisku biznesa rezultātu sasniegšanu:

- pareizu cenu noteikšana precēm un pakalpojumiem;

- piemērotu pakalpojumu, klientu un tirgu izvēle;
- investīcijas izaugsmei;
- izmaksu saskaņošana ar uzņēmuma mērķiem un stratēģiju;
- uzņēmuma ienesīgums;
- kapitāla pārvaldīšana.

Cilvēki, procesi, rezultāti

Lai atvieglotu uzņēmuma finanšu funkcijas pārveidi, uz to var paskatīties no trim dažādiem aspektiem: cilvēki, procesi un rezultāti. Tehnoloģijas nav atsevišķa kategorija, jo tās ir aktuālas visās trīs dimensijās.

Cilvēki

Kā pilnveidot savu darbības modeli, lai tas būtu pielāgots elastīgākam un stratēģiskākam darbaspēkam? Kā apmācīt, pilnveidot cilvēkus un izmantot tehnoloģijas efektīvākai sadarbībai? Kā attīstās lomas un kādas prasmes ir nepieciešamas, lai gūtu panākumus?

Procesi

Kā izmantot tehnoloģijas un automatizāciju, lai nodrošinātu darījumu apstrādi, palielinātu efektivitāti un mazinātu riskus?

Rezultāti

Kā izmantot datus, lai iegūtu reāllaika izpratni uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanai?

Esošās situācijas novērtējums

Lai noteiktu, vai un kādā veidā uzņēmuma finanšu funkcija varētu kļūt efektīvāka, vispirms jāveic esošās situācijas novērtējums. Tas ietver finanšu funkcijas brieduma analīzi, kura palīdzēs uzņēmumam identificēt prioritārās jomas un viegli pieejamās iespējas (*low-hanging fruit*), kā arī noteikt potenciālos ieguvumus no pārveides. Šis novērtējums kalpos par pamatu finanšu funkcijas pārveides plāna izstrādei.

Uz finanšu funkcijas brieduma novērtējuma balstītas stratēģijas veidošana ļauj izmantot finanšu funkcijas stiprās puses, kā arī noteikt pilnveidojamās puses un definēt konkrētus ieteikumus.

Izprotot esošo situāciju, ir iespējams:

- noteikt, kādi finanšu procesi, dati, tehnoloģijas, sistēmas un ieinteresētās personas pastāv organizācijā;
- novērtēt, kur jūsu organizācija darbojas labi vai slikti attiecībā uz finanšu informācijas izmantošanu sava biznesa attīstībā;
- ieteikt konkrētas darbības, kas var atvieglot ideālā finanšu funkcijas brieduma stāvokļa sasniegšanu;
- prioritizēt darbības, balstoties uz izpratni par organizācijas stiprajām un vājajām pusēm.

Apkopojot minēto, mūsdienīgā finanšu vadībā ir būtiski apzināties finanšu funkcijas lomu uzņēmuma attīstībā un novērtēt tās stiprās puses, kā arī identificēt uzlabojamos procesus un procedūras. Tas vairo efektivitāti un gatavību reaģēt uz pārmaiņām.